

ଯୁ.ପି. ରାଜ୍ୟ

ବନାମ

ପ୍ରେମୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଫେବୃଆରୀ 20, 2003

[ଖାଇ.କେ. ସଭରଖାଇ ଏବଂ ଏଚ.କେ. ସେମା ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିସ୍ତୟ]

ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା, 1860; ଧାରା 34, 302, 304 ଏବଂ 452 :

ହତ୍ୟା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅପରାଧ - ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଦୋଷସିଦ୍ଧି - ଅଭିଯୋଜନର ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରେ ଥିବା ବିରୋଧାଭାସ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଯୋଜନ, ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ପରିଚୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସନ୍ଦେହ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସାକ୍ଷ୍ୟ ସହ ଚିକିତ୍ସାଗତ ସାକ୍ଷ୍ୟର ଅସଙ୍ଗତିକୁ ଆଧାର କରି ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟକୁ ଓଲଟାଇ ଦେଇଥିଲେ - ଅପିଲରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା ଯେ, ଘଟଣା ସମୟ ଓ ସ୍ଥାନରେ ଆଲୋକର ଉପଲବ୍ଧତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମୃତ ମହିଳାଙ୍କ ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ବୟାନକୁ ତଦନ୍ତକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରମାଣିତ କରାଯାଇଥିବାରୁ, ଆଲୋକର ଅଭାବ ରହିଥିବା କିମ୍ବା ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ନେଇ ଅଭିଯୋଜନ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ବୟାନ ଉପରେ ସନ୍ଦେହ କରିବାର କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ବାହାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ - ଯେତେବେଳେ ସାକ୍ଷ୍ୟରେ ଥିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଯୋଜନ ଏବଂ ବିରୋଧାଭାସ ସାମାନ୍ୟ ଓ ସ୍ଵାଭାବିକ ପ୍ରକୃତିର ହୁଏ, ସେତେବେଳେ କେବଳ ସେହି ଆଧାରରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ କିମ୍ବା ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ସତ୍ୟତାକୁ ସନ୍ଦେହ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ - ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ବିବରଣୀକୁ କେବଳ ପୃଥକ ଭାବରେ ପଢ଼ାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପଢ଼ିବା ଉଚିତ - ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, 1872 ।

ଦୋଷ ମୁକ୍ତି ବିରୋଧରେ ଅପିଲ - ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର କ୍ଷମତା - ସୀମା - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା : ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସାକ୍ଷ୍ୟର ଛୁଟିପୁଷ୍ଟି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଫଳରେ ଯଦି ନ୍ୟାୟର ବିଫଳତା ଘଟେ, ତେବେ ସେଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଅଭିଯୋଜନ ଅନୁଯାୟୀ, ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ମଧ୍ୟରାତ୍ରିରେ ମୃତକାଙ୍କ ଘରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସ୍ଵାମୀଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ପିଣ୍ଡଲରେ ଆଘାତ କରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ମୃତକା ତାଙ୍କ ସ୍ଵାମୀଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ, ଅଭିଯୁକ୍ତ ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପିଣ୍ଡଲର ପଛ ଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଆଘାତ କରିଥିଲେ । ମୃତକାଙ୍କ ଓ ପରିବାରର ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଚିତ୍କାର ଶୁଣି ପଡ଼ୋଶୀମାନେ ଆସି ସେମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ସେଠାରୁ ପଳାଇ ଯାଇଥିଲେ । ମୃତ ମହିଳା ଜଣକ ପରଦିନ ସେହି ଆଘାତ କାରଣରୁ ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିଲେ । ଏହି ସମୟରେ, ମୃତକାଙ୍କ ସ୍ଵାମୀ ଏଫଆଇଆର୍ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୁକ୍ତ, ତାଙ୍କ ଭାଇ ଏବଂ ପିତାଙ୍କୁ ଧାରା 302 ସହିତ ପଠିତ 34, 307 ସହିତ ପଠିତ 34 ଏବଂ ଧାରା 452 IPC ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଅପିଲ ଉପରେ, ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ଏବଂ

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟସ୍ [2003] 2 S.C.R.

ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଦେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲଟି । ଅପିଲର ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ, ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା; ତେଣୁ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅପିଲ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ : 1.1. ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-3 (ମୃତକଙ୍କ ସ୍ବାମୀ)ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରୁ କ୍ଷତ୍ତ୍ୱ ଭାବରେ ପ୍ରତୀତ ହୁଏ ଯେ, ଘଟଣାର ପ୍ରାୟ ଏକ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-3 ତାଙ୍କ ବିବରଣୀ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ତାରିଖ ନୁହେଁ, ବରଂ ଘଟଣା ଘଟିଥିବା ତାରିଖକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ । ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ଅପରାଧ ଘଟିବା ସମୟରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଲାଇଟ୍ ଜଳୁଥିଲା । କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ପହଞ୍ଚିହେବ ନାହିଁ ଯେ, ମୃତକଙ୍କ ଘରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ପୋଲିସ୍ ଦ୍ବାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଘଟଣାକ୍ଷର ନକ୍ସାରେ ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବଲ୍ବ ଥିବାର ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହିପରି, ଆଲୋକର ଅଭାବ ହେତୁ ଆକ୍ରମଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେଉଁ ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ, ତାହା ଗୁରୁତର ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା ।

1.2. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ FIRକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ ଭାବରେ ପଢ଼ିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି ଯେ, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-3 ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଥିବା ଘଟଣାର ଉଲ୍ଲେଖ FIR ରେ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ, FIR ରେ କ୍ଷତ୍ତ୍ୱ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ଯେ, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-3 ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, FIR ରେ ଲାଠି ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ନଥିବା ପରି ସାମାନ୍ୟ ବିରୋଧାଭାଷକୁ ଅନାବଶ୍ୟକ ଭାବେ ଅତ୍ୟଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତାନୁସାରେ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗର ଅଭାବ ହେତୁ ଅନ୍ଧକାର ଥିବାରୁ ଏହି ବିରୋଧାଭାଷ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଯୋଜନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ଏହା ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯାହା ଆଦୌ ପୋଷଣୀୟ ନୁହେଁ । ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-3ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ କୌଣସି ସମର୍ଥନ ମିଳିନାହିଁ ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେଉଁ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି, ତାହା ମଧ୍ୟ ପୋଷଣୀୟ ନୁହେଁ । ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-4, ଯିଏ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-3ଙ୍କ ଘରୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ବାହାରୁଥିବା ଦେଖିଥିବା ବିଷୟରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି, ସେ ସେହି ସମାନ ପରିସରରେ ବସବାସ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ନାମ ମଧ୍ୟ FIRରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା । ସେ ଏହି ଘଟଣାର ଜଣେ ସ୍ବାଭାବିକ ସାକ୍ଷୀ । ଏହିପରି, ପ୍ରମାଣର ସମାଲୋଚନାମୂଳକ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଉପରେ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ରାୟକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ବାରା ବିରୋଧାଭାଷ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଯୋଜନ ଆଧାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ସାମାନ୍ୟ ଏବଂ ସ୍ବାଭାବିକ ଏବଂ ସାକ୍ଷ୍ୟର ସତ୍ୟତାକୁ ହିଁ ଦର୍ଶାଇଥାଏ ।

1.3. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ, ଆଘାତଗୁଡ଼ିକ ଏକ ଧାରୁଆ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ବାରା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ସେମାନେ ଜଣେ ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-8ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.1, ଯିଏକି ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ, ସେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଆଘାତଗୁଡ଼ିକ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏକ ଧାରହୀନ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ବାରା ହୋଇଥିବ । ତାଙ୍କର କ୍ଷତ୍ତ୍ୱ ମତ ହେଉଛି

ଯୁ.ପି. ରାଜ୍ୟ ବନାମ ପ୍ରେମୀ [ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଖାଇ.କେ. ସଭରଖାଲ]

ଯେ ଏହି ଆଘାତଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ଧାରୁଆ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିବା କଟା କ୍ଷତ ନୁହେଁ; ଏବଂ ହାଡ଼ ଥିବା ସ୍ଥାନରେ ହୋଇଥିବା କ୍ଷତଟି ଫାଟିଯାଇଥିବା କ୍ଷତ ନା କଟା କ୍ଷତ, ତାହା କହିବା କଷ୍ଟକର । ଜଣେ ବରିଷ୍ଠ ସର୍ଜନ୍, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୨, ମଧ୍ୟ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ହାଡ଼ ଭିତରକୁ ଦବିଯିବା ଭଳି ଭଙ୍ଗା ସାଧାରଣତଃ ଧାରହୀନ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥାଏ; ଏବଂ ପିସ୍ତଲର ପଛ ଭାଗ ଭଳି ଧାରହୀନ ବସ୍ତୁ ଦ୍ଵାରା ଏଭଳି ଆଘାତ ସମ୍ଭବ । ଆଘାତଗୁଡ଼ିକ ଧାରୁଆ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା ହୋଇଛି ଏବଂ ଧାରହୀନ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା ହୋଇନାହିଁ ବୋଲି ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୫ କି ସାକ୍ଷ୍ୟ କେବଳ ଜଣେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ମତ ମାତ୍ର । ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୫ ର କଥନକୁ ପୃଥକ ଭାବରେ ପଢ଼ାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପଢ଼ିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସେପରି କଲେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୩ ଏବଂ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ହୋଇଥିବା ଆଘାତ ରିଭଲଭରର ପଛ ଭାଗ ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥାଇପାରେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ସାଧାରଣତଃ ମୁଣ୍ଡରେ ଆଘାତ ଏକ ଧାରହୀନ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥାଏ । ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଉକ୍ତ ଆଘାତଗୁଡ଼ିକ ରିଭଲଭରର ପଛ ଭାଗ ଦ୍ଵାରା ହୋଇପାରେ ଏବଂ ତାହା ଧାରୁଆ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିବା କଟା କ୍ଷତ ପରି ଦେଖାଯାଇପାରେ । ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରମାଣ ବ୍ୟତୀତ, ଏହା ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଘଟଣା ଘଟିବାର ତୁରନ୍ତ ପରେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୩ କି ମୌଖିକ ବୟାନ ଆଧାରରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା FIR ରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା ଯେ, ଆଘାତଗୁଡ଼ିକ ଦେଶୀ ପିସ୍ତଲର ପଛ ଭାଗ ଦ୍ଵାରା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା । ଚିକିତ୍ସାଗତ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସାକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସୁସଂଗତ, ଯେପରି ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥାର୍ଥ ଭାବେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ।

2. ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସାକ୍ଷ୍ୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତୁଚ୍ଛପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଭୁଲ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଯୋଗୁଁ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବିରୁଦ୍ଧି ଘଟିଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଥିବାରୁ, ଏହି ମାମଲାରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇପଡ଼ିଛି । ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ, କେବଳ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ମତ ହିଁ ସମ୍ଭବପର ମନେହୁଏ । ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ, ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କର ହତ୍ୟା କରିବାର କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଥିଲା ତେଣୁ, ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ଧାରା 304 IPC ଅନୁଯାୟୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଉତ୍ତରଦାତା 1 ଏବଂ 2 କି ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଦୋଷସିଦ୍ଧି ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ।

ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲୀୟ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 486/1996 ।

ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲ୍ ସଂଖ୍ୟା 1968/1979 ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 13.4.1992 ତାରିଖର ରାୟ ଓ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିବେକ ସିଂହ ଏବଂ ପ୍ରମୋଦ ସ୍ଵରୂପ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ କେ.ବି. ସିଂହା ଏବଂ ଏସ୍.ସି. ବିର୍ଲା ।

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଖାଇ.କେ. ସଭରଖାଲଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟ୍ସ [2003] 2 S.C.R.

ଏହି ଅପିଲର ଉତ୍ତରଦାତା 1 ଏବଂ 2, ଯେଉଁମାନେ ଭାଇ ଅଟନ୍ତି, ସେମାନେ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଧାରା 452, 307 ସହିତ ପଠିତ ଧାରା 34 ଏବଂ ଧାରା 302 ସହିତ ପଠିତ ଧାରା 34 IPC ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ପିତା, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3 ମଧ୍ୟ ଧାରା 452, 307 ଏବଂ 302 ସହିତ ପଠିତ ଧାରା 34 IPC ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ, ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ ଏବଂ ତଦନୁସଙ୍ଗିକ ଭାବେ ଆରୋପିତ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ଅପିଲରେ ବାତିଲ କରିଦେଇଥିଲେ । ରାଜ୍ୟ ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର ପାଇଁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲ କରିଛନ୍ତି । ଆବେଦନ ବିଚାରଧୀନ ଥିବା ସମୟରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3, ଦେବୀ ଦାସଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅପିଲ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଛି ।

ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ମାମଲା ହେଉଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା 1 ଏବଂ 2, ସେମାନଙ୍କ ପିତା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି, 15-16 ଜାନୁଆରୀ, 1977 ମଧ୍ୟରାତ୍ରିରେ ରଘୁବୀର (ପିତୃବ୍ୟ 3) କୁ ଘରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ସେ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଏବଂ ପିଲାମାନଙ୍କ ସହ ଶୋଇଥିଲେ । ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ପିତୃବ୍ୟ 3 କୁ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଧରି ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ଦେଶୀ ପିସ୍ତଲର ପଛ ଭାଗ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଆଘାତ କରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 କୁ ପତ୍ନୀ ବୁଦ୍ଧି ଝଟୀ ଠାବେଦ ଝଟୀ ତାଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ଆସିଲେ, ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପିସ୍ତଲର ପଛ ଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ଚିତ୍କାର ଶୁଣି ସେହି ପରିସରରେ ରହୁଥିବା ମାଥୁରୀ (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.4) ଏବଂ ବଲ୍ଲଞ୍ଜ ସେଠାକୁ ଆସିଲେ, ଯାହା ଫଳରେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ପଳାଇ ଗଲେ । ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 ଏବଂ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରାଯାଇଥିଲା, କାରଣ ପ୍ରେମ ସାହାଯ୍ୟ ପୁଅ ରାଜେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ହତ୍ୟା ମାମଲାରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 କୁ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ସାକ୍ଷୀ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ଘଟଣା ସ୍ଥଳଟି ଆନାଠାରୁ ପ୍ରାୟ 9 କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ସକାଳ 8ଟା 30 ମିନିଟରେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3ଙ୍କ ବୟାନ FIR ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା । 16 ଜାନୁଆରୀରେ ରାତି ପ୍ରାୟ 9ଟାରେ ବୁଦ୍ଧି ଝଟୀ ସେହି ଆଘାତ କାରଣରୁ ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିଲେ ।

ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 4, ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଚିକିତ୍ସା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରମାଣକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟ ତିନିଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ତତ୍ପର୍ୟ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ଗିରଫ କରାଯାଇପାରିନଥିଲା ।

ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ସମୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେଉଁ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେଇଛନ୍ତି, ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା :

1. ଆଲୋକ ଥିବାର ପ୍ରମାଣର ଅଭାବ ;
2. ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ବୟାନରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ବିରୋଧାଭାଷ; ଏବଂ

ଯୁ.ପି. ରାଜ୍ୟ ବନାମ ପ୍ରେମୀ [ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଝାଞ୍ଜି.କେ. ସଭରଝାଲ]

3. ଆଘାତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ବୟାନ ଏବଂ ଚିକିତ୍ସା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ।

ଘଟଣାଟି ପ୍ରାୟ ମଧ୍ୟରାତ୍ରି ସମୟରେ ଘଟିଥିଲା । ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବା ପାଇଁ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ନିକଟରେ କୌଣସି ଆଲୋକର ଉତ୍ସ ନଥିଲା ବୋଲି ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେଉଁ କାରଣରୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ, ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା:

- (a) ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର୍. ରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବଲ୍‌ବୁର ଉପସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ନଥିବା ;
- (b) ଘଟଣା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ଘରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ବୋଲି ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 ସ୍ୱୀକାର କରିବା; ଏବଂ
- (c) ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତାର ଧାରା 161 ଅନୁଯାୟୀ ତଦନ୍ତ ସମୟରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3ଙ୍କ ବୟାନରେ ଆଲୋକର ଉତ୍ସ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇନାହିଁ ।

ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 7, S.I. ଏସ.ପି. ସିଂହ, 16 ଜାନୁଆରୀରେ ଘଟଣାସ୍ଥଳ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସ୍ଥାନର ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ; ଏଥିରେ ରଘୁବୀରଙ୍କ କୋଠରୀରେ ଗୋଟିଏ, ତାଙ୍କ ଅଗଣାରେ ଗୋଟିଏ ଏବଂ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 4ଙ୍କ କୋଠରୀରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବଲ୍‌ବୁ ଥିବା କଥା ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ଏହି ବୈଦ୍ୟୁତିକ ବିନ୍ଦୁଗୁଡ଼ିକ ଘଟଣାସ୍ଥଳ ନକ୍ସା (ପ୍ରଦର୍ଶନ Ka-10) ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଏହି ବିଷୟରେ ଆପଣ କରାଯାଇନଥିଲା । ଅନ୍ୟ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଜେରା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ସେହି ବୈଦ୍ୟୁତ୍ ବଲ୍‌ବୁଗୁଡ଼ିକର ଉପସ୍ଥିତିକୁ ଗୁରୁତର ଭାବେ ଆପଣ କରାଯାଇନଥିଲା । ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର୍. କିମ୍ବା ଧାରା 161 Cr.P.C. ଅଧୀନରେ ପୋଲିସ୍ ଦ୍ୱାରା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3ଙ୍କ ବୟାନରେ ଆଲୋକ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ନ କରିବା ଘଟଣାଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଗୁରୁତ୍ୱହୀନ ଥିଲା । ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 ଆକ୍ରମଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିଥିବା ନେଇ ଏକ କ୍ଷଷ୍ଟ ବୟାନ ଦେଇଥିଲେ । ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗର ଅନୁପଲବ୍ଧତା ବିଷୟରେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 ଙ୍କ ବୟାନରେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି ନାହିଁ । ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ତାହାର ଯୁକ୍ତି ସାକ୍ଷ୍ୟ ଓ ସ୍ଥାପିତ ତଥ୍ୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିପରୀତ ଅଟେ । ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ3 ଙ୍କ ବୟାନ 9 ମଇ, 1979 ରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ ପ୍ରାୟ ଏକ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏଥିରୁ, ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ3 ଙ୍କ ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗର ଅନୁପଲବ୍ଧତା ବିଷୟରେ ଅନୁମାନ କରାଯାଇଥିଲା । ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ3 ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ କ୍ଷଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଯେତେବେଳେ ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ ଏକ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଥିଲା ସେ ଘଟଣାର ତାରିଖକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରୁଥିଲେ, ତାଙ୍କ ବୟାନ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ତାରିଖକୁ ନୁହେଁ । ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ ସ୍ଥାପିତ ହେବାର ସମୟ ବିଷୟରେ ବୟାନ ଦେବା ପରେ, ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ 3 ଆହୁରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ପୋଲିସକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଆଲୋକ ଜଳୁଥିବା ବିଷୟରେ କହିଥିଲେ । କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିପାରିବେ ନାହିଁ ଯେ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ 3 ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ଘଟଣା ସମୟରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ ନଥିଲା । ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବଲ୍‌ବୁ ଥିବାର ଉଲ୍ଲେଖ ପୋଲିସ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା ଘଟଣାସ୍ଥଳ ନକ୍ସାରେ ମଧ୍ୟ ରହିଛି

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟ୍ସ [2003] 2 S.C.R.

। ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ପହଞ୍ଚିବାରେ ଗୁରୁତର ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଆଲୋକର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଆକ୍ରମଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ବୟାନରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ବିରୋଧାଭାସ ରହିଛି ବୋଲି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର୍. କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଭୁଲ୍ ପଢ଼ିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ଉପସଂହାରକୁ ଆସିଛନ୍ତି ଯେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.3 ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଦେଖୁଥିବା ଘଟଣାର କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖ FIRରେ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ, FIRରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ଯେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.3 ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଦେଖୁଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ FIRରେ ଲାଠିର ଉଲ୍ଲେଖ ନ ଥିବା ଭଳି ସାମାନ୍ୟ ବିରୋଧାଭାସକୁ ଅତ୍ୟଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥିବା ପ୍ରତୀତ ହୁଏ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତାନୁସାରେ ଏହି କଥୁଟ ବିରୋଧାଭାସ ଏବଂ ସୁଧାରଗୁଡ଼ିକ ବିଦ୍ୟୁତ ସଂଯୋଗ ନ ଥିବାରୁ ଅନ୍ଧାର ଥିବା କାରଣରୁ ଘଟିଛି ଯାହା ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପୋଷଣୀୟ ନୁହେଁ । ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅସମର୍ପିତ ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେଉଁ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି, ତାହା ମଧ୍ୟ ପୋଷଣୀୟ ନୁହେଁ । ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 4 ସେହି ପରିସରରେ ରହୁଥିଲେ । ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର୍. ରେ ତାଙ୍କ ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ସେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3ଙ୍କ ଘରୁ ବାହାରୁଥିବାକୁ ସେ ଦେଖୁଛନ୍ତି । ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 4 ହେଉଛନ୍ତି ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 ର ପଡୋଶୀ । ସେ ଏହି ଘଟଣାର ଜଣେ ସ୍ୱାଭାବିକ ସାକ୍ଷୀ । ପ୍ରମାଣଗୁଡ଼ିକର ଗଭୀର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ଏପରି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ବିରୋଧାଭାସ ଅଧୀନରେ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ରାୟକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଅତି ସାମାନ୍ୟ ଏବଂ ସ୍ୱାଭାବିକ, ବରଂ ସାକ୍ଷ୍ୟର ସତ୍ୟତାକୁ ହିଁ ପ୍ରତିପାଦନ କରେ ।

ତୃତୀୟ କାରଣକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରି, ଅର୍ଥାତ୍ ଚିକିତ୍ସା ସାକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସାକ୍ଷ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଆଘାତଗୁଡ଼ିକ ଧାରୁଆ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେଠାରୁ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଆସିଛନ୍ତି ଯେ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ 3ଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଚିକିତ୍ସା ସାକ୍ଷ୍ୟ ସହ ବିରୋଧାଭାସପୂର୍ଣ୍ଣ ତେଣୁ, ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ 3ଙ୍କୁ ଜଣେ ଅବିଶ୍ୱାସନୀୟ ସାକ୍ଷୀ ବୋଲି ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଛି ।

ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ 8, ଡାକ୍ତର ଅର୍ଜୁନ କୁମାର, ଜାନୁଆରୀ 16 ତାରିଖ ସକାଳ ପ୍ରାୟ 10.05 ରେ ଡାକ୍ତରୀ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ସମୟରେ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ 3 କି ଠାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଘାତ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଥିଲେ :

"ମୁଣ୍ଡର ଡାହାଣ କପାଳ ଅଂଶରେ ଏକ କଟା କ୍ଷତ ରହିଛି, ଯାହା ନାକର ମୂଳରୁ 9 ସେ.ମି. ଉପରେ ଅବସ୍ଥିତ; ଏହାର ଆକାର 6 ସେ.ମି. x 1 ସେ.ମି. ଏବଂ ଏହା ହାଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଭୀର ଅଟେ, ଏଥିରେ ତଳେ ଥିବା ହାଡ଼ ଭାଙ୍ଗିଯାଇଥିବାର ଦେଖାଯାଉଛି, ରୋଗୀ ଉଭୟ ନାକପୁଡ଼ାରୁ ରକ୍ତସ୍ରାବ ହେଉଥିବା ନେଇ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନାକର ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଜମାଟ ବାନ୍ଧିଥିବା ରକ୍ତ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା, କ୍ଷତର ଧାରଗୁଡ଼ିକ କଟା ହୋଇଥିଲା, କ୍ଷତଟି ଖୋଲା ରହିଛି ଏବଂ ଚିତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପରି ଏହା ଡେଇଁ ଭାବରେ ରହିଛି ।"

ଯୁ.ପି. ରାଜ୍ୟ ବନାମ ପ୍ରେମୀ [ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଝାଇ.କେ. ସଭରଝାଲ]

ସେହି ଦିନ ସକାଳ ପ୍ରାୟ 10.25 ସମୟରେ ବୁଧୱତୀଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା ପରୀକ୍ଷା ସମୟରେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 8 ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଘାତଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲେ :

“(1) ବାମ କାନରୁ 8 ସେ.ମି. ଉପରେ ଏବଂ ପଛପଟରେ, ବାମ ପାର୍ଶ୍ବ ପଛ ଭାଗରେ 5 ସେ.ମି. $\times$ ହାଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଭୀର ଏକ କଟା ଘା' ଥିଲା, ଘା' ଚି କଟା ଘା' ଭଳି ଥିଲା ଏବଂ ଘା' ଫାଟି ଖୋଲିଯାଇଥିଲା, ଭିତରର ହାଡ଼ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିବା ସନ୍ଦେହ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଏକ୍ସ-ରେ ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଓ ଆଘାତକୁ ନିରୀକ୍ଷଣରେ ରଖାଯାଇଥିଲା, ଏହି ଆଘାତ ଏକ ଧାରୁଆ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ବାରା ହୋଇଥିବା ପରି ମନେହେଉଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ଦିଗ ସାମ୍ନାରୁ ପଛ ଆଡ଼କୁ ଥିଲା ।

(2) ଡାହାଣ ଆଖିର ବାହ୍ୟ କୋଣରୁ 1 ସେ.ମି. ବାହାର ପଟେ, ଡାହାଣ କପାଳର ପାର୍ଶ୍ବ ଅଞ୍ଚଳରେ 3 ସେ.ମି. $\times$ 2 ସେ.ମି. ଆକାରର କଳାବର୍ଣ୍ଣର ଘର୍ଷଣ ଆଘାତ ଥିଲା, ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ଆଘାତ ଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି ଧାର ନଥିବା ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ବାରା ହୋଇଥିଲା ।

(3) ଡାହାଣ ଭୁଲତାରୁ 2 ସେ.ମି. ଉପରେ, କପାଳର ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ବରେ 2 ସେ.ମି. $\times$ 1 ସେ.ମି. ଆକାରର କଳାବର୍ଣ୍ଣର ଘର୍ଷଣ ଆଘାତ ଥିଲା, ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ଆଘାତ ଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି ଧାର ନଥିବା ବସ୍ତୁ ଦ୍ବାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ।

ରୋଗୀ ତେଜନା ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ କଥା କହିପାରୁନଥିଲେ । ନାଡ଼ିର ଗତି ମିନିଟ୍‌କୁ 72 ଥିଲା, ଶ୍ବାସକ୍ରିୟା ମିନିଟ୍‌କୁ 24 ଥିଲା, ଆଖିପତା ସ୍ବାଭାବିକ ଥିଲା ଏବଂ ଆଲୋକ ପ୍ରତି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରୁଥିଲା; ସମସ୍ତ ଆଘାତ ଗତ 24 ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିଲା ।”

ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 ଏବଂ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କୁ ବୁଦାଉଁ ଜିଲ୍ଲା ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ପରେ ସେହି ଦିନ ରାତି 9ଟାରେ ତାଙ୍କର ଦେହାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଡାକ୍ତର ବି.କେ. ଶ୍ରୀବାସୁଦେବ (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1) ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦ୍ବାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ପୋଷ୍ଟମର୍ଟମ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ ମୃତକଙ୍କ ଉପରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଘାତ ମିଳିଥିଲା :

- “(i) ମୁଣ୍ଡର ବାମ ପାର୍ଶ୍ବରେ, ବାମ ଆଖି ଉପରୁ 9 ସେମି ଉଚ୍ଚତାରେ 6 ସେମି $\times$ 6 ସେମି $\times$ $\frac{1}{2}$ ସେମି ଆକାରର ଏକ ଫଟା କ୍ଷତ ।
- (ii) କପାଳର ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ବରେ, ଡାହାଣ ଭୁଲତା ଉପରେ 3 ସେମି ଉଚ୍ଚତାରେ 3 ସେମି $\times$ $\frac{1}{2}$ ସେମି ଆକାରର ଏକ କ୍ଷତ ଚିହ୍ନ ।
- (iii) ଡାହାଣ କାନର ଗ୍ରାସ୍ ଠାରୁ 3 ସେମି ଦୂରରେ, ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ବରେ 3 ସେମି $\times$ $1\frac{1}{2}$ ସେମି ଆକାରର ଏକ କ୍ଷତ ଚିହ୍ନ ।
- (iv) ଡାହାଣ କାନ ଭିତରେ ଜମାଟ ବାନ୍ଧିଥିବା ରକ୍ତ ।
- (v) ଡାହାଣ କହୁଣି ସହି ଠାରୁ 19 ସେମି ଉପରକୁ, ବାହୁର ଉପରି ଭାଗରେ 10 ସେମି $\times$ 3 ସେମି ଆକାରର ଘର୍ଷଣ ହୋଇଯାଇଥିବା କ୍ଷତ ।

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟ୍ସ [2003] 2 S.C.R.

- (vi) ବାମ ହାତର କନିଷ୍ଠ ଆଙ୍ଗୁଠିର ଭିତର ପାର୍ଶ୍ବରେ 2 ସେମି x 1/2 ସେମି ଆକାରର ଏକ ଘର୍ଷଣ ହୋଇଯାଇଥିବା କ୍ଷତ ।

ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ପରୀକ୍ଷଣ ସମୟରେ, ସେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ

- (1) ବାମ ପାର୍ଶ୍ବ ଅସ୍ଥି ଉପରେ 10 ସେ.ମି. ଲମ୍ବର ଏକ ଭଙ୍ଗା ଅଂଶ ରହିଛି, ଯାହା ଅକ୍ସିପିଟାଲ୍ ହାଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାପିଛି ।
- (2) ପାରିଏଟାଲ୍ ହାଡ଼ର ବାମ ପାର୍ଶ୍ବରେ 5 ସେମି ଲମ୍ବର ଏକ ଭଙ୍ଗା ଅଂଶ ରହିଛି ଯାହା ଲାମ୍ବଡ଼-ଏଡ୍ ସ୍କ୍ରବ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇଛି ।
- (3) ପାରିଏଟାଲ୍ ହାଡ଼ ଉପରେ ଥିବା 1 ଏବଂ 2 ସଂଖ୍ୟକ ଆଘାତ ମଧ୍ୟରେ 2.5 ସେମି ଲମ୍ବର ଏକ ଡେଇଁ ଭଙ୍ଗା ଅଂଶ ରହିଛି ।
- (4) ମୁଣ୍ଡର ଖପୁରୀର ନିମ୍ନ ଭାଗ ତାହାଣ ପାର୍ଶ୍ବରେ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିଲା । ମୁଣ୍ଡର ଚମଡ଼ା ତଳେ ରକ୍ତ ଜମାଟ ବାନ୍ଧିଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ।"

ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥାପିତ ଚିକିତ୍ସା ସାକ୍ଷ୍ୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇଜଣ ଡାକ୍ତର ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.1 ଓ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.8 କି ସହିତ ଡା. ଏସ୍.ସି. ଶର୍ମା (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.9) ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେ ଆହତ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏକ୍ସ-ରେ ରିପୋର୍ଟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦସ୍ତାବିଜ ଆଧାରରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏକ ଧାରୁଆ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ବାରା ଆଘାତ ହୋଇଛି ବୋଲି ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 8 ର ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ଦୃଢ଼ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖିଛି । ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ବାନ ଓକିଲ ମଧ୍ୟ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଉକ୍ତ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ଦୃଢ଼ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖିଛନ୍ତି । ଏହି ବିବାଦକୁ ବିଚାର କରିବା ଏବଂ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 8 କି ସାକ୍ଷ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 ଏବଂ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 9 ଦ୍ବାରା କ'ଣ କୁହାଯାଇଛି, ତାହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ଉପଯୋଗୀ ହେବ । ଏହା ମଧ୍ୟ ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 8 ର ସାକ୍ଷ୍ୟ ଏପରି କି ଯାହାକୁ ଗ୍ରହଣ କଲେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 ର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ମିଥ୍ୟା ବିବେଚିତ କରିବ କିମ୍ବା ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3 ର ବିଶ୍ବସନୀୟତା ଉପରେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି କରିବ, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 8 ର ବୟାନ ସତ୍ତ୍ବେ ଉକ୍ତ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ବିଶ୍ବାସ ଏବଂ ନିର୍ଭର କରାଯାଇପାରିବ କି ?

ପୋଷ୍ଟମର୍ଟମ କରିଥିବା ଡାକ୍ତର ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.1)ଙ୍କ ଅନୁସାରେ, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 3ଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଖପୁରୀ, ପେରିଟାଲ୍ ହାଡ଼ ଏବଂ ଓସିପିଟାଲ୍ ହାଡ଼ର ହାଡ଼ ଭାଙ୍ଗିବା ଏବଂ ରକ୍ତସ୍ରାବ ଏବଂ ଆଘାତ ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିଲା । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଭଙ୍ଗା 1 ରୁ 4 ଆଘାତ 1, 2 ଏବଂ 3 ର ପରିଣାମସ୍ବରୂପ ଥିଲା ଏବଂ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଅନୁସାରେ ଏହି ଆଘାତଗୁଡ଼ିକ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏକ ଧାରୁଆ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ବାରା ହୋଇଥିବ । ତାଙ୍କର ସ୍ବସ୍ଥ ସାକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ଏହି ଆଘାତଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ଏକ ଧାରୁଆ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ବାରା କଟା କ୍ଷତ ନୁହେଁ । ସେ ଆହୁରି କହିଥିଲେ ଯେ ହାଡ଼ ଉପରେ ହୋଇଥିବା କ୍ଷତକୁ ଫଟା କ୍ଷତ କିମ୍ବା କଟା କ୍ଷତ ବୋଲି ନିଶ୍ଚିତ କରିବା କଷ୍ଟକର ।

ଯୁ.ପି. ରାଜ୍ୟ ବନାମ ପ୍ରେମୀ [ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଝାଈ.କେ. ସଭରଝାଈ]

ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୨ (ଡା. ଏସ୍.ସି. ଶର୍ମା), ଯିଏ ସେତେବେଳେ ବଦାଉଁ ଡକ୍ଟରଖାନାର ବରିଷ୍ଠ ସର୍ଜନ୍ ଥିଲେ, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୩କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଚିକିତ୍ସା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏକ ମାସ ପରେ 16 ଫେବୃଆରୀ, 1977ରେ ଡିସଚାର୍ଜ କରାଯାଇଥିଲା । ସେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୩ର ମୁଣ୍ଡର ଏକ୍ସ-ରେ ମଧ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ସମ୍ମୁଖଭାଗର ହାଡ଼ ଭାଙ୍ଗିଯାଇଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା । ଡକ୍ଟର ଶର୍ମାଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, ହାଡ଼ ଭାଙ୍ଗି ଭିତରକୁ ଦବିଯିବା ସାଧାରଣତଃ ଧାରହୀନ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥାଏ । ସେ ଆହୁରି କହିଥିଲେ ଯେ ଏପରି ଆଘାତ ପିସ୍ତଲର ପଛ ଭାଗ ପରି ଧାରହୀନ ବସ୍ତୁ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ଭବ । ଜେରା ସମୟରେ ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଅସ୍ତ୍ରଟି ଧାରହୀନ କିମ୍ବା ଧାରୁଆ ହୋଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ଏହାର ଜୋରଦାର ଆଘାତ ହାଡ଼ ଭାଙ୍ଗିପାରେ ଏବଂ ହାଡ଼ ଉପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶକ୍ତି ସହ ଆଘାତ ଲାଗିଲେ ହାଡ଼ ଭାଙ୍ଗି ଭିତରକୁ ଦବିପାରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଡାକ୍ତର ଅର୍ଜୁନ କୁମାର (ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୪) ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ, ଯାହା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି; ଜେରା ସମୟରେ ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଆଘାତ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏକ କଟା କ୍ଷତ ଥିଲା, ଯାହାକୁ ସେ ଏକ ବିବର୍ତ୍ତକ ଲେନ୍ସ ସାହାଯ୍ୟରେ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପରେ ଲେଖିଥିଲେ । ତେଣୁ ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଆଘାତଗୁଡ଼ିକ ଧାରୁଆ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିଲା, ଧାରହୀନ ବସ୍ତୁ ଦ୍ଵାରା ନୁହେଁ । ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୪ର ପ୍ରମାଣର ଏହି ଅଂଶରେ ହିଁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ବିଦ୍ଵାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ସିହ୍ନାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦୃଢ଼ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୪ ଆହୁରି କହିଥିଲେ ଯେ ଯଦି ପିସ୍ତଲର ପଛ ଭାଗରେ ବାହାରକୁ ବାହାରିଥିବା ଚିନର ଏକ ଅଂଶ ଥାଏ, ତେବେ ସେହିପରି ଆଘାତ ହୋଇପାରେ, ଏବଂ ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ସେହି ଚିନର ଅଂଶ ପିସ୍ତଲର ପଛ ଭାଗର ସେତିକି ଚଉଡ଼ାରେ ଲାଗିଥିବା ଦରକାର, ଯାହା ହାଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାଟିପାରିବ, ଏବଂ ସେ ଆହୁରି କହିଥିଲେ ଯେ ଅସ୍ତ୍ରଟି ତୀକ୍ଷ୍ଣ କିମ୍ବା ଧାରହୀନ ଯେକୌଣସି ହେଉ, ତାହାର ଜୋରଦାର ପ୍ରହାର ଭଙ୍ଗା ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ । ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଧାରହୀନ ବସ୍ତୁ ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିବା ଆଘାତ କେବେ କେବେ କଟା କ୍ଷତ ପରି ଦେଖାଯାଏ । ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୪ ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଯେ ଜଣେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ମତ ଅନୁଯାୟୀ ଆଘାତଗୁଡ଼ିକ ଧାରହୀନ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା ନୁହେଁ, ବରଂ ଧାରୁଆ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିଲା । ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୪ ର ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ପୃଥକ ଭାବରେ ପଢ଼ାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପଢ଼ାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହା ପଢ଼ାଗଲେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ ଯେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୩ ଏବଂ ମୃତକଙ୍କ ଉପରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକାରର ଆଘାତ ରିଭଲଭରର ପଛ ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥାଇପାରେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ସାଧାରଣତଃ ମୁଣ୍ଡରେ ଆଘାତ ଏକ ଧାରହୀନ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥାଏ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ଵାନ ଓକିଲ ତାଙ୍କର ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ 'ମୋଦି'ସ୍ ମେଡିକାଲ୍ ଟ୍ରିସ୍ପୁଟେନ୍ସ ଆଣ୍ଡ ଚକ୍ସିକୋଲୋଜି' (22ତମ ସଂସ୍କରଣ) ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି, ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୪ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତର ଧାରଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଟା କ୍ଷତ ଥିଲା ଏବଂ କ୍ଷତଟି ଫାଙ୍ଗି ଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଏହା ଏକ କଟା କ୍ଷତ ଥିଲା । ମୋଦୀଙ୍କ ମତାନୁସାରେ, କୁରାଡ଼ା ହାତୁଡ଼ି କିମ୍ବା ବେଲଟା ପରି ଭାରୀ ଧାରୁଆ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା ସୃଷ୍ଟ କ୍ଷତର ଧାରଗୁଡ଼ିକ, ଛୁରୀ, କ୍ଷୁର ଇତ୍ୟାଦି ହାଲୁକା ଧାରୁଆ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା ସୃଷ୍ଟ କ୍ଷତର ଧାର ପରି ଏତେ ମସୃଣ ହୋଇନପାରେ ଏବଂ ସେଥିରେ ଚୋଟର ଚିହ୍ନ ମଧ୍ୟ ଥାଇପାରେ । କିନ୍ତୁ, କଟା କ୍ଷତ ପରି ଦେଖାଯାଉଥିବା କ୍ଷତ ବିଷୟରେ ମୋଦୀ କହିଛନ୍ତି ଯେ, କେତେକ ସମୟରେ ଧାରହୀନ

ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ରିପୋର୍ଟ୍ସ [2003] 2 S.C.R.

ଅସ୍ତର ପ୍ରହାର କିମ୍ବା ପଡ଼ିଯିବା ଫଳରେ ଚର୍ମ ଫାଟିଯାଏ ଏବଂ ହାଡ଼କୁ ଆବୃତ କରିଥିବା ଟାଣ ଥିବା ଅଂଶ, ଯେପରିକି ମୁଣ୍ଡର ଚର୍ମ, ଭୁଲତା ଇତ୍ୟାଦିରେ ହୋଇଥିବା ଏପରି କ୍ଷତ ଦେଖିବାକୁ କଟା କ୍ଷତ ପରି ଲାଗିପାରେ । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ସିହ୍ନାଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ, ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ ଏପରି ହୋଇଥାନ୍ତା, ତେବେ କ୍ଷତର ଧାରଗୁଡ଼ିକ ଅନିୟମିତ ହୋଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୫ ଯେତେବେଳେ ବିବର୍ଣ୍ଣକ କାତ ହାରା ଆଘାତକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ, ସେତେବେଳେ କେଶମୂଳ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଦେଖାଯାଇଥାନ୍ତା । ତଥାପି, ବିଦ୍ବାନ ଓକିଲ ଏହି ସତ୍ୟକୁ ଅଣଦେଖା କରିଛନ୍ତି ଯେ ସମସ୍ତ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ହେଉଛି ଯେ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଆଘାତ ରିଭଲଭରର ପଛ ଭାଗ ହାରା ଘଟିପାରେ ଏବଂ ତାହା ଧାରୁଆ ଅସ୍ତ୍ର ହାରା ହୋଇଥିବା କଟା କ୍ଷତ ପରି ଦେଖାଯାଇପାରେ । ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରମାଣ ବ୍ୟତୀତ, ଯାହା ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବାକୁ ହେବ ତାହା ହେଉଛି ଘଟଣାର ତୁରନ୍ତ ପରେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ୩ ର ମୌଖିକ ବୟାନ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର୍. ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଦେଶୀ ନିର୍ମିତ ପିସ୍ତଲର ପଛ ଭାଗ ହାରା ଆଘାତ ହୋଇଥିଲା । ଚିକିତ୍ସା ସାକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପରସ୍ପର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସଙ୍ଗତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ, ଯେପରି ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ । ଦୋଷ ମୁକ୍ତିର ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଅପିଲର ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ ଆମେ ସୀମାବଦ୍ଧତା ବିଷୟରେ ସତେତନ । ତଥାପି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ହାରା ପ୍ରମାଣଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତୁଚ୍ଛପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଭୁଲ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ହାରା ନ୍ୟାୟର ଅପବ୍ୟବହାର ହୋଇଛି ବୋଲି ଜାଣିବା ପରେ, ଏହି ମାମଲାରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ପ୍ରମାଣରୁ, ଏକମାତ୍ର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ହେଉଛି ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟ ହାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ।

ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ, ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କର ହତ୍ୟା କରିବାର କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଥିଲା ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କର ଦୋଷସିଦ୍ଧିକୁ ଧାରା 304 IPC ଅନୁଯାୟୀ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ । ପୂର୍ବରୁ ଦେଖାଯାଇଥିବା ପରି, ରାତିର ଅନ୍ଧାରରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପିତା ଏକ ଦେଶୀ ପିସ୍ତଲ ନେଇ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ ୩ଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ବଳପୂର୍ବକ ମୁଣ୍ଡରେ ଏପରି ଆଘାତ ଦେଇଥିଲେ ଯାହା ଫଳରେ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ ୩ ଜଣ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା । କେବଳ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟିଏ ଆଘାତ କରାଯାଇଥିବା ଆଧାରରେ ଧାରା 302 ରୁ ଧାରା 304 IPCକୁ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ନୁହେଁ ।

ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ, ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟକୁ ବଜାୟ ରଖିବାରେ ଅସମର୍ଥ । ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟକୁ ବାତିଲ କରି, ଜିଲ୍ଲା ଅତିରିକ୍ତ ଏବଂ ଦୌରା ନ୍ୟାୟାଳୟ, ବୁଦାଉଁ ଜ୍ଞ ହାରା ଉତ୍ତରଦାତା 1 ଏବଂ 2 ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ କରାଯାଉଛି । ଉତ୍ତରଦାତା 1 ଏବଂ 2 ଜ୍ଞ ଜାମିନ ବଣ୍ଟକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଛି । ଦଣ୍ଡାଦେଶର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଂଶ ଭୋଗିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ତୁରନ୍ତ ହେପାଜତକୁ ନିଆଯିବ ।

ଏସ୍.କେ.ଏସ୍.

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଯୁ.ପି. ରାଜ୍ୟ ବନାମ ପ୍ରେମୀ [ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି, ଝାଞ୍ଜି.କେ. ସଭରଝାଞ୍ଜି]

ଅସ୍ଥାକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଦ୍ୱୟ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର :

ରଶ୍ମିତା ମୁର୍ମୁ,

ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ , କଟକ ।